

สามคำ บั๊จฮ้อฮัก คักวาช ๑๒๖๔ เปนวันที่ ๖๕๑๓ ในรัชกาลบั๊จฮ้อฮัก

กรมทนายสงฆมา ถิไค้ทรงรับราชการฉลอง พระเดชพระคุณมาดชน แลเจริญพระ

ข่าวสั้นพระชนม

สมเด็จพระเจ้าบรมวงษเธอ เจ้าฟ้ามหามาลา กรมสมเด็จพระขำราชประชัยเกษ เปนพระราชโอรสที่ ๖๕ ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาไลย ประสูติวันเสาร์ เดือนหก ขึ้นค่ำหนึ่ง ปีเถาะเอกศก คั้ดวาช ๑๑๘๑ แลพระองค์เป้นพระราชโอรสที่ ๒ ของพระมารดา คือเจ้าฟ้าคุณทลภิกษยวดี เมื่อกำรงอยู่ในตำแหน่งพระเจ้าลูกยาเธอ ในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาไลย พระชนมายุได้ ๕ พรรษา พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาไลยเสด็จสวรรคตแล้ว ต่อมาในแผ่นดิน พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ดำรงอยู่ในตำแหน่ง พระเจ้าน้องยาเธอ ใ้รับราชการฉลองพระเดชพระคุณ นางนวลอกแผ่นดิน พวได้มีความนึกถึงไ้ในราชการไม่ค่อนก่อนในแผ่นดิน พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อกำรงอยู่ในตำแหน่งพระเจ้าน้องยาเธอ นั้น ก็ไ้ทรงพระอุสสรรับราชการฉลองพระเดชพระคุณมาดชน พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงทรงพระราชดำริเห็นว่าพระองค์เป้นอรรคคุณสูงมาลชาติ แลไ้ทรงพระอุสสาท รับราชการฉลองพระเดชพระคุณโดยความซื่อสัตย์สุจริต แลทรงพระปรีชารอบรู้ในสรรพราชกิจแลคดีปลาศกร วิชากรต่าง ๆ สมควรระเพิ่มพระเกียรติยศให้ยิ่งใหญ่อิ่ง จึงไ้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เพิ่มพระเกียรติยศขึ้นเป้นสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ามหามาลาครั้งหนึ่ง

กรมทนายสงฆมา ถิไค้ทรงรับราชการฉลอง พระเดชพระคุณมาดชน แลเจริญพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำริเห็นสมควร จะเป้นสมเด็จเจ้าฟ้าต่างกรมพระ องค์หนึ่งไ้ จึงไ้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาเลื่อนพระเกียรติยศขึ้นเป้นสมเด็จเจ้าฟ้ากรมขุน มีพระนามตามจารึกในพระสุพรรณบั๊คว่า สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ามหามาลา กรมขุนขำราชประชัยเกษ แลในรัชกาลนี้ไ้ไ้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รับราชการในกรมใหญ่่น้อยต่าง ๆ ทลภกรม คือกรมวัง กรมดูยามาต กรมช้าง กรมพระบรมมถวแลไหวพวาคมเน เป้นต้น ก็ไ้รับราชการฉลองพระเดชพระคุณ โดยความซื่อสัตย์สุจริต มิไ้มีความนึกถึงไ้ในราชการ จนตลอกแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ครั้นมาแผ่นดินบั๊จฮ้อฮักนี้ ก็ไ้ดำรงอยู่ในตำแหน่ง สมเด็จพระเจ้าบรมวงษเธอเจ้าฟ้าต่างกรม ก็ยังรับราชการฉลองพระเดชพระคุณมาดชน เป้นที่ไว้วางพระราชหฤทัย แลเป้นที่เคารพนับถือทั่วไปในพระบรมวงษานุวงษ จึงไ้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาเลื่อนพระเกียรติยศขึ้นเป้นสมเด็จเจ้าฟ้าต่างกรมตำแหน่งใหญ่ มีพระนามตามจารึกในพระสุพรรณบั๊คว่า สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ามหามาลา กรมพระขำราชประชัยเกษ

คราวหลังจะมีต่อไป